

---

# BABIČKA TO PŘEMODLILA

---

ROZHOVOR S OTCEM JIŘÍM FILIPCEM

O letních prázdninách jsme se s redakcí vypravili odpočinout a nadýchat čerstvého vzduchu do Jesenického děkanátu, do míst, kde můžete spatřit všude kolem panenskou přírodu, zaplavené vápenné a žulové lomy, kde je voda průzračně čistá stejně jako ve studánkách a pramenech, které jsou rozesety všude po okolních lesích. Na celý týden jsme se stali hosty kněze, který se svými hustými vousy a způsobem života připomíná spíše potulného poustevníka. Řeč je o otci Jiřím Filipci, který u nás ve farnosti před sedmi lety vykonával svou jáhenskou službu. Dnes je jeho působištěm malá obec Vápenná na Rychlebsku za Jeseníkem. Otec se nám stal na dlouhé hodiny průvodcem po horských stezkách, ale také skvělým vypravěčem, jehož životní zkušenosti a příběhy by vydaly na nejednu knihu.

---

## OTČE JIŘÍ, JAK DLOUHO UŽ ZDE PŮSOBÍTE?

---

Začínám třetí rok, ze začátku to bylo náročné, protože lidé byli předtím bez kněze. Mám na starosti kromě Vápenné ještě Žulovou a Skorošice. Je to pohraniční oblast, kde byli původní němečtí obyvatelé vyhnáni a teď v těchto oblastech žije až 40 národností. Tito lidé mají různé tradice, nejsou spolu sžití, ale i přesto se tady daří některé věci obnovovat, i když to na začátku stálo kus trpělivosti. Na počátku jsem musel opravit faru, která byla hodně v dezolátním stavu. Biskupství, ale také různí dárci, farnosti i kněží finančně pomáhali. Několik let tady dělala brigády mládež z Diecézního centra mládeže ze Staré Vsi nad Ondřejnicí, mládež z Havířova a také mládežníci z Krnova, kde bylo mé bývalé působiště.

Poté co začaly opravy, tak jsem těžce onemocněl. Po tři měsíce jsem byl mimo kněžskou službu, kvůli nemoci zánětu mozkových blan, ale velmi to lidem pomohlo, protože nemoc se stala prostředkem modlitby a situace se hodně změnila. Předtím měli odstup a ani neměli ochotu s něčím pomoci. Poté však začali sami přicházet s nabídkou pomoci, snažili se lépe jednat a teď je situace stabilizovaná s tím, že lidé jsou v mnohých věcech ochotní, vstřícní a prožili jsme už několik krásných chvil.

---

## JAK JSTE SE DOSTAL KE KNĚŽSTVÍ?

---

Byl jsem pokřtěn, přistoupil jsem i k prvnímu svatému přijímání, ale všechno to bylo díky babičce z mamčiny strany, která si to moc přála. Naučila nás základní modlitby, ale doma se to nežilo. Takže i v mém případě a případě mé sestry, když jsme byli u prvního svatého přijímání, tak to bylo spíš na způsob posledního, protože rodiče s námi do kostela nechodili.

Na Pána Boha jsem zapomněl, žil jsem si svým způsobem života, tak jak to v mladém věku bývá, ale s babičkou jsem měl velmi dobrý vztah. Chodil jsem se o ni starat. Během celého jejího života jsem jí se vším pomáhal, často jsem ji navštěvoval. Potom když umřela, bylo mi to líto, protože jsem jí měl hodně rád a viděl jsem, že mě měla taky moc ráda. Na pohřbu jsem si řekl, že jestli chci být s babičkou, tak musím být s Ježíšem, protože ona s Ježíšem je.

Po pohřbu jsem šel po více letech ke svaté zpovědi a začal jsem měnit svůj život. Všechno jsem hltal, začal jsem se učit další modlitby. Během měsíce si všimli rodinní příslušníci, že jsem hodně změněný v chování i povahově. Spoustu věcí jsem dělal jinak než předtím.

Po nějaké době si mě v kostele všiml jeden ministrant, který tam chodil pravidelně a měl nastupovat do konviktu. Byl to otec Marián Pospěcha. Řekl mi, že bude nastupovat do konviktu, a že mě vidí i ve všední dny v kostele, tak jestli bych nechtěl být ministrantem a jestli bych je nechtěl vést. Řekl jsem, že ne, nebo že si to teprve rozmyslím. On mi řekl, že se mě zeptá ještě na začátku prázdnin. Což se také stalo a já jsem si v mysli řekl to tak, a ještě budu knězem. Vždycky jsem se chtěl oženit, ale přesto to ve mně nějak zůstalo a od srpna jsem začal ministrovat. Ze začátku to bylo těžké, protože jsem měl 17 let a všechno jsem kazil jako malý kluk. Malí ministranti se mi smáli, bylo to složitější.

Po půl roce jsem se dozvěděl od babiččiny kamarádky, že se babička modlila spoustu let za obrácení rodiny. Když to nevyšlo, tak se dalších spoustu let modlila růženec za to, aby se obrátil aspoň jeden. Já jsem si uvědomil, že mi to obrácení vymodlila a dál mám pokračovat v modlitbě i já, abych taky vymodlil obrácení v rodině.

Touhy ke kněžství se ozývaly dál, ale spíš z toho důvodu, že jsem měl spoustu kamarádů, věřících i nevěřících, kteří se mě při různých rozhovorech ptali, zda bych nechtěl být knězem. Říkali mi to nevěřící, což mě zaráželo. Mluvili o tom, že bych měl něco takového konat, ale já jsem nechtěl.

Místo vojny jsem nastoupil na civilní službu do Koclířova u Svitav do Fatimského apoštolátu, kde jsem byl rok a půl. Zároveň jsem se v té době blízce seznámil s jednou holkou, kterou jsem měl rád a chtěl jsem s ní chodit, sbližovali jsme se víc a víc, ale potom jsem po tři čtvrtě roku civilní služby cítil, že se musím rozhodnout, jestli chci žít v manželství nebo v kněžství. Řekl jsem si, že se celý týden budu modlit růženec. Hned jak vstanu, tak se budu celý den až do večera modlit. Tak jsem se modlil jeden růženec za druhým, koupil jsem si k tomu poprvé i růžencový prstýnek, abych se i při práci mohl modlit. Prosil jsem Pána Boha, aby mi to dal nějakým způsobem vědět, začal jsem v pondělí a v neděli jsem skončil. Hned v pondělí ráno mi přišel dopis od té holky, s kterou jsem chodil. V něm stálo, že poznává v mém životě, že moje místo je někde jinde a ona by nechtěla, abych byl nešťastný, a proto mi napsala, že spolu nebudeme chodit. Pro mě to bylo jasné Boží znamení. Skrze člověka, který mě měl rád, mi Bůh ukázal, že můj život vede ke kněžství. Tímto dopisem mi dala vlastně kopačky, ale v tu chvíli jsem šel před svatostánek a radoval jsem se, protože jsem už věděl, kterým směrem se vydat.

Pak už jsem nastoupil do konviktu, rodiče byli proti, ale pan farář otec Vladimír Poláček mě v tom podporoval.

V druhém ročníku semináře se najednou otec se sestrou rozhodli, že budou chodit na přípravu k biřmování. Mamka se k Bohu vrátila až po kněžském svěcení. Vnímал jsem, že to nebylo moji vůli, ale že to babička přemodlila - nejen obrácení, ale vymodlila to i do povolání. Zažil jsem hodně vnitřních i duchovních skutečností, kdy jsem viděl, že Bůh působí, pomáhá a vyslyší modlitbu. Díky tomu, že jsem byl v Koclířově u Svitav, jsem znal jednu paní, která byla závažně nemocná, ale při modlitbách byla plně uzdravena, i tímto způsobem Bůh zasahuje do lidských životů.

Pak na mě dýchla i charismatická obnova přes Mariánskou skupinu modlících se žen. Probíhalo to ve velké tichosti, a přesto se tam různé charismata taky projevovala.

Studium byla na začátku velká dřina, ale rektor i spirituál říkal, že pokud to nevzdám, tak to zvládnou, i kdyby to bylo hodně těžké. Nakonec skutečně všechno vyšlo.

---

## NEUVAŽOVAL JSTE NĚKDY O ŘEHOLNÍM ŽIVOTĚ?

---

Uvažoval jsem hodně krát a velmi navážno, dokonce, není to tak dlouho co jsem ještě s biskupem měl rozhovor. Otec biskup mě uvolnil, že jsem mohl vstoupit ke kartuziánům. Už v semináři jsem přemýšlel nad různými řeholemi, ale spirituál mi vždycky říkal, radši počkej, protože budeš myslet na nějaký klášter a sebere ti to sílu na učení a nedokončíš ani jedno. Potom, když jsem byl vysvěcený na jáhna, tak mi spirituál znovu říkal: „Počkej, v pastoraaci uvidíš, jak to bude dál.“ Pak když jsem měl zpovědníky, tak mi zase říkali: „Radši ještě počkej v tom kněžství, třeba by to mohl být útek od něčeho. Dej tomu čas“. Potom

mi ale zpovědník řekl, že pokud mě to pořád táhne, tak ať to otci biskupovi dám najevo. Já jsem to tedy otci biskupovi řekl. Na začátku jsem ještě konkrétně nevěděl, co chci. Otec biskup mi dal čas, ať se dál rozhoduju, že by nebylo moudré někam vstoupit, když ještě nevím kde. Toužil jsem po vnitřním poustevnickém životě, protože tichý život v modlitbě a ve skromnosti mi byl vždycky blízký.

Prvně jsem uvítal na exercicie ke kamaldulským mnichům. Vnímal jsem tam, že to není moje místo. Shodou okolností jsem zjistil, že je možnost v rámci ucházení o klášterní život, být na zkušební dobu u kartuziánů. Byl jsem tedy u kartuziánů v „Marienu“ a jsou to pro mě chvíle, na které asi nikdy nezapomenu, protože mi daly obrovskou sílu do farností, ve kterých nyní působím. Přes nejtěžší chvíle začátků jsem se naučil silně vnímat neustálou vděčnost za každou drobnost.

Věděl jsem, že je to také moje místo. Bůh jakoby otevřel všechny cesty a já si mohl vybrat. Všude bude dobře. O to bylo těžší se rozhodnout. Nakonec jsem se rozhodl pod vlivem jednoho kněze, který mi řekl jenom jedinou větu: „Nenech se situacemi do ničeho natlačit.“ Velmi mě to zasáhla, protože jsem o tom musel přemýšlet. Bylo mi líto lidí z pohraničí, protože by tady byli bez kněze. Na poslední chvíli, když už jsem postupně vyřizoval věci na přesun do kláštera, jsem se nakonec rozhodl, že zůstanu, tak jsem to jel hned říct otci biskupovi a vůbec jsem nečekal jeho spontánní reakci. Vřele mě objal a radoval se, že zůstanu, takže to bylo moje rozlišování pro řeholní život. Řekl jsem si, že jestliže jsem už jednou řekl ne, že teda zůstanu jako diecézní kněz, tak se dál tou myšlenkou nebudu zaobírat.

---

## JAKÝ JE VÁŠ DENNÍ PROGRAM?

---

Můj program je dost různý, hodně se odvíjí od lidské stránky, nakolik jsem unavený z předešlých dnů. Zpravidla vstávám poměrně brzo ráno, nebudu radši říkat v kolik. (*Smích*)

---

## TAK ŘEKNĚTE, OTČE.

---

Dříve jsem měl víc síly. Vstával jsem kolem půl čtvrté ráno. Byl jsem tak naučený ze semináře. Měl jsem to schválené spirituálem, nikdy jsem to nedělal bez dovození, ale teď když jsem v pastoraci ve Vápenné, sám bez hostů, vstávám velmi často mezi pátou a šestou hodinou. Jak vstanu, tak se přežehnám, pomodlím se „Anděl Páně“ a zászvětní modlitbu k Panně Marii. Modlím se také krásnou mariánskou modlitbu od Paulánů z Vranova u Brna. Potom se umyji, něco malinko sním, abych neměl hlad. Je to něco drobného, takže to ještě nepovažuji za snídani. Vezmu růženec. Pokud venku není pěkně, tak se všechna růžencová tajemství modlím v místnosti v modlitebním koutku, ale pokud je hezky, tak obcházím vesnici a modlím se při procházce krajinou. Jakmile se vrátím, začnu se modlit modlitbu se čtením, ranní chvály, a pak rozjímám nad písmem svatým. Následně posnídám a věnuji se dopoledne nějaké fyzické práci, ať je to práce na faře, na zahradě, chystání dřeva na zimu nebo různé věci v rámci oprav. Odpoledne se více zaměřuji na přípravu pro službu lidem. Mše svaté jsou většinou večer. Jelikož je zde malý zájem, nemám tolik příprav. Potom je to o zodpovědnosti jak naplnit čas. Čtu si nějaké knížky nebo někde vypomáhám, třeba na poutním místě Mariahilf v rámci křížových cest atd.

To je můj den. Vypadá hodně obyčejně. Úterý mám většinou volné, takže na modlitbu poměrně včas vstávám. Pak jsem celý den v horách, většinou v tichu. Jestliže mám hosty, tak jdu i s nimi do hor. Neděle je vždycky víc naplněná. Mám tři mše svaté, mezitím zpovídám, končím až o půl jedné. V sedm hodin vyjždím z fary. Většinou mám snahu být na oběd u nějaké rodiny, abych se postupně s lidmi dál seznamoval. Pak si řeknu, tak a mám další týden za sebou. Mimořádností není tolik. Je to hodně o jednotlivcích a je pravda, že se mi s jednotlivci pracuje lépe než s vekou skupinou.

## MOHL BYSTE DO ČASOPISU POSKYTNOUT TU MARIÁNSKOU MODLITBU OD PAULÁNŮ.

---

Já se ji pomodlím.

*Svatá Maria matko Boží, zachovej mi srdce dítěte, srdce čisté, průhledné jako horský pramen. Vypros mi srdce prosté, které neživý v sobě smutek ani hořkost, srdce něžné a soucitné, srdce věrné, které nemyslí jen na sebe, které nezapomíná na žádné dobrodiní a nevzpomíná na žádnou křivdu. Dej mi Maria, srdce tiché a pokorné, které miluje a nečeká na odměnu, srdce veliké, nikdy nemalomyslníci, které neochlazuje žádný nevďěk a neunavuje žádná lhostejnost, srdce ve všem hledající slávu a radost Ježíše Krista, zraněné láskou k němu ranou, která se zahojí až v nebi.*

*Amen*

Tuto modlitbu jsem si vzal, když jsem měl na Vranově kněžské exercicie. Hodně mě oslovila i pro věci, které jsou v pohraničí neutěšené. Je to pro mě vždycky připomínka, abych už od rána šel s touto modlitbou a úmyslem mezi lidi, abych se nenechal odradit únavou, výtkami nebo nezdary.

### CO JE PRO VÁS MODLITBA? DOPORUČENÍ MLADÝM LIDEM.

---

Vždycky říkám nejen mladým lidem, že není úplně podstatné, jakou modlitbu se modlíme, ale aby to byla modlitba, která je rozdělená na modlitbu vlastními slovy a na modlitbu tradice církve. Z toho důvodu, že to co říkáme vlastními slovy, vyjadřujeme ze svého srdce a ze svého nitra, ale opíráme se o modlitby církve jako je „Otče náš, Zdrávas“, různé pobožnosti, růženec atd., protože ne vždycky máme slova, kterými bychom se modlili. Jestliže ochabujeme ve víře nebo ochabujeme v modlitbě, tak se v modlitbách církve opíráme o modlitbu všech, kteří se ji modlí po celém světě. Nejenom to, nebo jen to druhé.

Pak je především důležitá věrnost času. Já věnuju modlitbě hodně času, asi víc než jiní lidé. Mám to tak zažitě. Není podstatné, kolik hodin člověk stráví modlitbou. Minimum pro lidi by mělo být aspoň čtvrt hodiny ráno a půl hodiny večer. Modlitba by měla být pravidelná s vyhrazeným časem jen pro ni. Ne čas, který je ve spěchu, nebo čas, kdy už člověk je úplně ospalý, ale čas, kdy je člověk čilý a kdy může silněji táhnout modlitbu bez okolností, které by ji zeslabovaly. Zároveň připomínám, že i místo má svůj význam. Každý může mít modlitební koutek podle svého. Může tam mít třeba své oblíbené světce. Když to člověk nemá, hůř se soustředí v modlitbě, když je jeho mysl roztěkaná nebo jej trápí starosti. Když je místo promodlené, je to místo, kde je člověku dobře. Víím ze zkušenosti některých lidí, že poznají místo, kde se často modlí. Je místo klidu.

Mnohdy to vypadá, že modlitba je nutnost. Tím, že se modlím celý růženec, tak ho někdy „odbudu“. Nesoustředím se pořádně na rozjímání tajemství. Ne vždycky vnímám, že by modlitba růžence byla dokonalá, tak jak bych chtěl nebo jak to někdy jindy prožívám. Více času je to o suchopárnosti. Děláám to jako věc, která je nejen povinností, ale něčím, co se nevynechává. Tato věrnost, bez zakoušení nějakých zvláštností, je na tom podstatná, protože když přijde na lámání chleba v rozličných životních situacích, tak se teprve pak projeví dlouhé dny a měsíce modlitby, které se v uvozovkách můžou jevit jako zbytečné. Má to svůj význam.

Každý člověk, každý křesťan by měl hledat, která spiritualita je mu blízká, ale vždy ve spojení s farností, ve spojení se zpovědníkem. Měli bychom hledat to, co je nám blízké, ale aby to nebyl nezdravý extrém.

## CO BYSTE CHTĚL VYŘÍDIT NEBO VZKÁZAT KRAVAŘSKÝM FARNÍKŮM?

---

Tak s odstupem času... Některé věci jsem říkal dost nekompromisně, dneska bych to asi řešil více diplomaticky. Řeknu ale, ať si lidé vždycky váží kněze, kterého tam mají, ať skutečně poctivě jednají podle slov, která říká, ať mají důvěru v to, že v tu chvíli skutečně působí Kristus. Nakonec to známe z života svaté Faustýny, celá třetina jejího deníčku o Božím milosrdenství je o tom, jak sestra Faustýna bojuje mezi přímým zjevením Ježíše Krista a poslušností své představené a svým zpovědníkům. Ježíš ji vždy chválí, že poslechne svou představenou a zpovědníky, i když se jí to někdy nezdá, nebo když ji dokonce připadalo, že je to v rozporu s tím, co sám Ježíš říká. To bylo například, když představená nedovolila namalovat obraz, rozšířit korunku Božího milosrdenství. Ježíš jí říkal, že si přeje, aby se to konalo, přesto poslechla. Takle poslušnost se může zdát zvláštní, ale mnohdy nás uchrání od spousty hříchů a omylů v životě. Kněz, i když je člověk, je vždycky v tu chvíli veden Duchem Božím a jestli jsme pro působení Boží otevírání, tak i když je kněz jaký chce, vždycky budeme věrně putovat za Kristem. To považuji za velmi podstatné. Nesetkal jsem se, že by kněz myslel s lidmi něco zle a vím, že to hodně prospívá i duchovnímu životu. Nejen pro ty, kteří jsou v kostele, ale i pro ty, kteří se od Pána Boha vzdalují. Je to vždycky věc na dlouhou cestu, na dlouhou trať a my, protože nevidíme ten výsledek, nevidíme celou mozaiku, vytváříme jen jednu kostičku, nevidíme obraz, tak se někdy zbytečně blokuje. Kolikrát to prožívá každý z nás, když nám někdo něco řekne a nám se to nezdá, tak začneme říkat, že to tak nechceme, že to chceme jinak. Je důležité mít důvěru v to, že Bůh působí přes služebníky církve, to bych vnímal jako takové kravařské poselství. Ale i vědomí, že když jde někdo za Kristem a to je i kněz, tak je vždycky veden v lásce a láska je to nejpodstatnější mezi všemi lidmi i ve směru k Pánu Bohu.

## DALŠÍ OTÁZKA SE TÝKÁ FINANČNÍCH VÝLOH, DOSLECHLI JSME SE, ŽE JSOU V CELKU NÍZKÉ. JAK SE S NIMI DÁ ŽÍT?

---

Výlohy mám tak nízké, že se platí 850 korun měsíčně za elektřinu na faře a v kostele. Topení dřevem vyjde za sezonu na deset tisíc. Hodně jsem nad těmi věcmi přemýšlel, aby to bylo energeticky co nejšetrnější, protože v pohraničí je financí málo. Proto jsou okna poměrně hodně izolována, i když by mohla být ještě víc, nejsou to ta nejkvalitnější eurookna. Zdi jsou hodně hrubé, takže teplo ven moc nepouštět, podlahy mají silnou izolaci, stropy jsou zaizolované. Ústřední topení s křbovými kamny na dřevo je dimenzováno takovým způsobem, aby účinnost výhřevnosti byla co největší, čímž se spálí málo dřeva a je hodně tepla. Samozřejmě je to i o skromnosti, co se týká spotřebičů. Mohl bych topit i plynem, ale tak by ty částky byly daleko větší. Takhle spotřebovávám plyn jen na koupání v teplé vodě, mytí nádobí v teplé vodě a na vaření, peníze tak hodně spadnou. Nemám ani moc elektrických spotřebičů, které by „žraly“ energie. Snažím se až tak moc nesvítit, nakonec většinou když se setmí, tak jdu stejně spát. Jinak mám notebook a taky je na faře takový malý počítač. Spotřeba je, co se týká kancelářských a technických věcí, minimální. Televizi nemám, varnou konvici moc nepoužívám, mikrovlnou troubu nemám, pračku jsem koupil ve slevě a má nízkou spotřebu. Celkově je to hodně o spotřebičích na faře, ale i o skromnosti, jak s čím zacházím. Mohl bych třeba něco nechat jet déle a nevšímát si toho, ale snažím se na to dbát. Vnímám, že výdaje na faře za to co využívám, platím já ze svého kněžského platu, ale vím, že kdybych nebyl šetrný, nemohl bych potom ještě pomáhat v některých věcech dál nebo někde něco opravit, a tak dále. Proto jsem se snažil výdaje takto snížit. Skutečně je to ale i otázka skromnosti života. Třeba i u počítače, někdy si pustím film na odreagování, takový ten pasivní odpočinek, ale ne, že bych u toho seděl hodiny a hodiny. Ledničku mám na chodbě úplně maličkou, zapínám ji, skutečně jen když vím, že mám potraviny, které bych nesnědl a které by se zkazily. Takže je to i o nákupu, kupuji věci, abych je hned snědl a nemusel mít zapnutou ledničku, která jede a odebírá elektřinu.

## A JAK TO MÁTE TŘEBA SE STRAVOVÁNÍM, VAŘÍTE SI SÁM?

---

Já na stravování dbám, protože mám sloužit jako kněz dlouho, ne abych byl ve čtyřiceti mrzák se spoustou nemocí. Snídani mám zdravější, většinou pečivo se sýrem. Salám a uzeniny jím úplně výjimečně. Většinou mám k tomu ovoce a zeleninu. Také ušetřím, když lidé něco donesou. Oběd si vařím sám, velmi často to jsou věci nikoliv smažené, ale dušené na vodě, s tím, že oleje tam je minimum. Mívám kuřecí nebo krůtí maso, ale také i ryby. Večeřím obvykle jen pečivo, někdy i něco nezdravého, třeba si jdu opéct špekáček na farní zahradu nebo i vaječninu, prostě nějaké těžší jídlo. Mám normální pestrost a pravidelnost stravování - snídani, oběd a večeři. V době postu je to skromnější. Dříve jsem míval přísnější půst, což lidé z Kravař ví. Středy a pátky jsem byl o chlebu a vodě, ale potom jsem tady dostal, jak už jsem říkal, závažnou nemoc - zánět mozkových blan a poté i další nemoc - dýmějový mor. Už na začátku, když jsem zde nastoupil, jsem měl těžkou práci a věděl jsem, že by to nebylo moudré. Takže pátek je bez masa a nějakých sladkostí, strava je skromnější, ale pořád nějaká je. Půst není o hladu, ale o skromnosti jídla, aby nelahodilo chutím. Půst už tedy nedělám tak, jak jsem dělal, byť vím, že je to ideál. V moudrosti musí člověk rozlišovat situace. Víím, že při vysílení se mi začíná třepat levá ruka. Jsou to následky po zánětu, proto nemůžu některé věci dělat tak, jak předtím, přestože to bylo velmi užitečné. I tím se vyprošují lidem milosti, ale zase jsou jiné kříže a jiné těžkosti, kterými může člověk dostatečně nést věci pro druhé a za druhé. V postní době, pokud nejsem na návštěvě, kde nechci urazit, nejím maso, zůstanu jen u bílkovin, čili u sýrů, vajíček a některých mléčných výrobků. Je to viditelné znamení, že během postu chci něco vnitřního měnit.

• *Redakce*